

KÖNYVTÁROSOK KÉPZÉSE ÉS TOVÁBBKÉPZÉSE A SZOVJETUNIÓBAN

A könyvtárosképzéssel, de különösen a képzés eredményeivel és problémáival számos cikk foglalkozik a szovjet szaksajtóban. 1963 decemberében a szovjet-magyar kulturális egyezmény keretében szervezett tanulmányuton alkalmunk volt Moszkvában és Leningrádban a helyszínen tanulmányozni a kulturális munkának ezt a fontos területét.

Közvetlenül megismerkedtünk Leningrádban a Krupszkája nevét viselő Állami Könyvtárosképző Főiskola munkájával, jártunk Moszkvában könyvtárosképző technikumban, felkerestük a könyvtáros továbbképzésnek olyan fontos centrumait, mint a Lenin Könyvtár, a Szaltikov Scsedrin Könyvtár, a Szovjetunió Tudományos Akadémiája Társadalomtudományi Alapkönyvtára, az Állami Nyilvános Műszaki Könyvtár és a Külföldi Irodalom Összszövetségi Könyvtára. Beszélgethettünk a könyvtárak és intézmények vezetőivel, kiváló szakemberekkel azokról a problémákról, amelyekkel előzőleg a szakirodalomban találkoztunk. Csak a legnagyobb elismeréssel nyilatkozhatunk arról a nagyszerű munkáról, amely a szovjet könyvtárak mai eredményeiben és további fejlődésében mutatkozik.

A Könyvtári Figyelő folyamatosan tájékoztatta olvasóit a témában megjelent cikkekről és néhányat egészében is ismertetett. Mégsem lesz talán hiábavaló rövid összefoglalóban beszámolni tapasztalatainkról, érintve a vitákban felmerült problémákat is.

A szovjet könyvtárosok képzési és továbbképzési rendszerének ismertetésénél előljáróban utalnom kell azokra a sajátos körülményekre, amelyek annak kialakulását, jelenlegi helyzetét és jövő perspektíváit meghatározzák.

A cári Oroszországban 25 000 könyvtár volt 9 000 000 kötet könyvvállománnyal. Ma a Szovjetunióban 400 000 könyvtár van, amelyeknek könyvvállománya megközelíti a 2 milliárdot. A rendszeres könyvtári olvasók száma 105 millió. A moszkvai Lenin Könyvtár napi olvasóforgalma 10 000 ember.

Számunkra elképesztően hatottak ezek az óriási számok. Ebben a "makroorganizmusban" gondolkozva tudjuk csak megérteni, mit jelent ennyi könyvtárat szakképzett könyvtárosokkal ellátni. A rohamosan felszaporodott közművelődési könyvtárakban 134 000 könyvtáros dolgozik, akiknek többsége utólag szerzi meg szakképesítését. 16 000 műszaki könyvtáros 70 %-át ma még érettségi-

zett, műszaki vagy könyvtárosi szakképesítéssel nem rendelkező könyvtárosok alkotják.

Ezekkel az óriási igényekkel szembeállítva a szakképzés eddigi teljesítményeit, - pl. azt, hogy a három legrégibb és legnagyobb könyvtárosképző főiskola (Leningrád, Moszkva, Harkov) eddig 13 000 felsőfoku könyvtárost bocsátott ki és jelenlegi hallgatólétszámuk 16 000 fő; vagy hogy pl. az Orosz Szovjet Föderatív Szocialista Köztársaságban 15 000 nappali és 8500 levelező hallgatója van a középfoku könyvtárosképző technikumoknak, - láthatjuk az óriási munkát, de azt is, mennyire nehéz az igényekkel lépést tartani.

A történeti fejlődés kívánta, hogy az elmúlt időszakban mindenekelőtt a rohamosan fejlődő közművelődési könyvtári hálózat könyvtárosainak szakképzéséről gondoskodjanak. Mind a felsőfoku, mind a középfoku iskolarendszerű képzés túlnyomó többségben a közművelődési könyvtárakat látta el.

A fejlődés jelenlegi szakaszában, ahogy ezt az 1959-es párthatározat* kifejezi, előtérbe kell helyezni a tudományos és műszaki könyvtárak jól képzett szakkönyvtárosokkal való ellátását. Eddig a nagy könyvtárak, hálózati központok 1-2 éves felsőfoku tanfolyamai, illetve a műszaki hálózatban főleg az előzetes műszaki szakképzettségre épülő rövidebb (szűkebb könyvtári munkakörre alkalmazott) tanfolyamok nyújtottak könyvtárosi szakképesítést.

Most megkezdődött az iskolarendszerű képzésben a tudományos és műszaki szakkönyvtári igényeknek megfelelő szakosítás kiépítése.

A képzés rendszere két szinten épül fel: felsőfoku és középfoku képzés.

Felsőfoku könyvtárosképzés

a/ 5 önálló könyvtárosképző főiskolán (Moszkva, Leningrád, Harkov, Kiev, Ulan-Ude);

b/ 5 egyetemi fakultáson (Baku, Vilna, Erevan, Frunze, Tartu);

5 főiskolai fakultáson (Minszk, Alma Ata, Tbiliszi, Taskent).

Itt jegyzem meg, hogy a felsorolt egyetemeken és főiskolákon a könyvtárosképző főiskolák tanterve szerint folyik az oktatás és ugyanazt a képesítést adják. A felsorolásból kitűnik, hogy azokban a köztársaságokban szervezték meg az egyetemi fakultást - mintegy kiegészítésként - ahol könyvtárosképző főiskola nincs.

c/ A nagy tudományos és szakkönyvtárak - részben saját maguknak, részben hálózatuk számára - szerveznek 1-2 éves felsőfoku könyvtá-

* Magyarul: Könyvtári Figyelő 1959. 8. sz. 1-8. p.

rosképző tanfolyamokat. Ezeket a tanfolyamokat főleg más tudományos, vagy műszaki szakképzettséggel könyvtárosként dolgozók végzik el.

Középfoku könyvtárosképzés

a/ 37 könyvtáros technikumban;

b/ 35 nép.nővelési szakközépiskola könyvtáros tagozatán.

FELSŐFOKU KÖNYVTÁROSKÉPZÉS

A főiskolákra, illetve az egyetemekre érettségi, majd felvételi vizsga alapján, lehetőleg 2 évi gyakorlati munka után veszik fel a hallgatókat. Az esti és levelező hallgatók általában gyakorló könyvtárosok.

A tanulmányi idő a nappali tagozaton 4 és 1/2 év, az esti és levelező tagozaton 5 év.

Az oktatás tartalma:

50 % általánosan művelő tantárgy: filozófia, politikai gazdaságtan, pedagógia-pszichológia, a Szovjetunió története és egyetemes történelem, szovjet és világirodalom, a természettudományok alapjai, egy kötelező idegen nyelv;

4 % politechnikai tantárgy: az ipari és mezőgazdasági termelés alapjai;

40 % szaktantárgy: könyv és könyvtörténet, könyvtártan (beleértve a feldolgozó munkát is), általános és szakbibliográfia.

A nagy könyvtárakban szervezett felsőfoku tanfolyamok tananyaga ettől főleg abban különbözik, hogy az előbbinél 54 %-ot kitevő általános és politechnikai tantárgyak nem szerepelnek, a szaktantárgyak között pedig helyet kapnak az adott könyvtárra vonatkozó könyvtártani és szakbibliográfiai ismeretek.

A tanfolyamokon esti oktatás folyik (levelező oktatás csak az iskolai intézményekben van) általában hetenként háromszor 4 órás foglalkozásokon.

A tanfolyamok elvégzéséről a hallgatók bizonyítványt kapnak - a vizsgaeredmények feltüntetése nélkül - és így szerzett szakképzettségüket más könyvtárak is elismerik.

A Szovjetunióban nem találtunk a könyvtári munkakörök szakképesítéshez kötéséről a miénkhez hasonló utasítást. Ebben a hatalmas méretű

és továbbra is folytonosan fejlődő könyvtárhálózatban a kérdést nem is lehet ilyen egyszerűen megoldani. A párthatározatok - a kulturális fejlődés követelményeinek megfelelően - jelölik meg folyamatosan a könyvtárosképzés fejlesztési irányát is. Az állami irányító szervek dolgozzák ki a feladatokat, tervezik és szervezik meg azok feltételeit és végrehajtását.

A legutóbbi, 1959-es párthatározat nyomán a tudományos és műszaki könyvtárak jól képzett szakkönyvtárosokkal való ellátásának feladata foglalkoztatja ma leginkább a képzés irányító szerveit és intézményeit. A megoldást illetően még folynak a viták, vajon a főiskolai képzés mennyiségi növelése és további tartalmi differenciálása útján, illetve a tanfolyami rendszer kibővítése útján oldják-e meg ezt a feladatot. Valószínűleg mind a két uton egyszerre kell előre haladni. A vitatott problémák tükröződnek a szaklapokban megjelent cikkekből is. Leglényegesebbek a következők:

A korszerű követelmény - különösen a tájékoztató munka - elsősorban a tudományos és szakkönyvtárakban egyre inkább azt igényli, hogy a könyvtáros az adott tudományág, vagy technika ismerője is legyen. A szakszerűen képzett tudományos és műszaki káderek iránti igény azonban oly nagy - bármilyen óriási méretű is a kádereképzés - hogy az elsőrendű igénylők, a kutatóintézetek és a termelés felszivják azokat. A könyvtárak ilyen jellegű káderigényei csak másodsorban jelentkezhetnek és érthető, hogy viszonylag kevés tudományos és műszaki szakembert tudnak alkalmazni. Ez a főoka annak, hogy - akárcsak nálunk - a hagyományos "filosz" irányultságú könyvtáros többségi arányt nehéz megváltoztatni.

A megoldás másik irányból való közelítése, hogy a könyvtárosképzést tananyagában úgy kell átformálni, hogy az megfelelő ágazati bontásban, a könyvtári szakismereteken kívül, a szakma (vagy szaktudomány) alapvető ismereteivel is felvértezze a jövő könyvtárosokat. Ez az előbbinél nem könnyebb feladat:

a/ lehet-e egyáltalán a viszonylag szűk időkeretben ilyen feladatra vállalkozni;

b/ egyes vélemények szerint elegendő általános jellegű bontás, pl.: társadalomtudományi - irodalmi, művészeti - műszaki - mezőgazdasági; mások szerint az egyes tudomány- és technikai ágazatok szerint kell differenciálni a könyvtáros szakképzést.

Jelenleg a könyvtárosképző főiskolákon már folyik specializált műszaki és tudományos könyvtáros képzés, egyelőre csak kis mennyiségben.

A leningrádi könyvtáros főiskolán pl. a műszaki tagozaton 60 hallgató ta-

nul. Tananyaguk eltér a közművelődésitől. Szépirodalmi, művészeti, mezőgazdasági tantárgyakat nem tanulnak, helyettük tanulnak gazdaság- és műszaktörténetet, ipargazdaságtant, áttekintő képet kapnak a modern természettudományi és termelési kérdésekről, kötelezően két idegen nyelvet tanulnak, majd a felsőbb évfolyamokon szakosodnak: gépipar, energetika, vegyipar, építészet szakokra. A szakosodás szerinti végzik kötelező könyvtári gyakorlatukat és írják szakdolgozatukat.

A tudományos könyvtári oktatásban a szakosodás csak a felső évfolyamokon történik, lényegében adott tudományos könyvtárban végzett gyakorlat és szakdolgozat alapján.

Végül itt említem meg, hogy a tudományos és szakkönyvtárosok képzettségi színvonalának emelése érdekében az idegen nyelvek tudását szorgalmazzák, a könyvtárosok nagy része tanul idegen nyelvet. A nyelvtanulást a nagy könyvtárak, hálózati központok szervezik 2-3 éves tanfolyamokon. E tekintetben kiemelkedő szerepe van a moszkvai Külföldi Irodalom Össz-szövetségi Könyvtárának, melynek most készülő új, modern épületében nyelvi kabinetek egész sorát rendezik be az audio-vizuális nyelvoktatás céljainak megfelelően. Érdeemes megjegyezni, hogy a könyvtári munka a világnyelveken kívül igen sok nyelv ismeretét igényli, tehát a nyelvek nagyon széles skálája szerepel, mint pl. a szocialista országok, a Szovjetunió köztársaságainak nyelvei, nyugati és keleti népek nyelveinek egész sora.

KÖZÉPFOKU KÖNYVTÁROSKÉPZÉS

Ezen a szinten csak iskolarendszerű oktatás folyik, tanfolyami képzés nincs, kivéve a műszaki hálózatot, ahol ennek a szintnek megfelelő ún. könyvtárosi minimum tanfolyamok vannak.

A felsorolásban említett könyvtárosképző technikumokban és a népművelő szakközépiskolák könyvtáros tagozatain azonos tanterv szerint folyik az oktatás. A 7 osztályos iskolát végzett tanulók 3 év alatt, az érettségi után beiratkozók 2 év alatt végzik el azt. Az esti és levelező tagozatok hallgatói dolgozó könyvtárosok. Megjegyzem, hogy a könyvtárosképzés eredményessége szempontjából a népművelő szakközépiskolák hátrányban vannak, mert ott általában egy tanár képviseli a tantestületben a könyvtáros szaktárgyakat.

Az oktatás tananyaga a mi középfokú munkakörökre képesítő szaktanfolyamainkhoz viszonyítva, lényegesen alacsonyabb szintű. Viszonylag nagy arányban szerepelnek a középiskolai általános műveltséget nyújtó tantárgyak. A

könyvtáros szaktantárgyak középiskolai szinten mozgó, erősen gyakorlati jellegű oktatást szolgálnak.

Ilyen középokon képesített könyvtárosok elsősorban a falusi közművelődési és szakszervezeti könyvtárakban helyezkednek el. Nagy könyvtárakban, mint könyvtáros segédeket alkalmazzák őket.

A műszaki könyvtárhálózat (16 000 könyvtár) óriási igényeinek megfelelően az utóbbi években műszaki tagozatot (egyelőre csak esti hallgatókkal) szerveztek a technikumokban is. Ezekben a tagozatokon a szépirodalom rovására iktatták be a műszaki szakkönyvtárak oktatását; a műszaki terület differenciáltságát pedig úgy veszik tekintetbe, hogy megfelelő szakkönyvtárban végzett gyakorlat során sajátítják el a hallgatók a speciális technikai és könyvészeti ismereteket.

Végül néhány szót a továbbképzésről. Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a fogalom nem fedi egészen a mi értelmezésünket. Egyik fajtája, a "kvalifikáció emelése", felöleli az iskolarendszeren kívül folyó képzés - főleg tanfolyami - minden formáját, amelyek bizonyítványt adnak, tehát a közép- és felsőfokú könyvtáros tanfolyamokat, nyelvtanfolyamokat, sőt a tudományos fokozatot jelentő aspiranturát is.

A továbbképzés másik ága, amely nem ad minősítést, igen sokféle formában történik.

A továbbképzés irányítói a hálózati központok módszertani osztályai. Ők adják ki a módszertani irodalmat, javasolják a témákat és szervezik a továbbképzést.

Vázlatosan a következőket:

A vezető káderek továbbképzése tájékoztató és tapasztalatcsere jellegű: kulturpolitikai, módszertani kérdésekről, nemzetközi konferenciákról. A témától függően esetenként együttesen vesznek részt a nagy tudományos és szakkönyvtárak, valamint a közművelődési könyvtárak vezetői e továbbképzésen. Máskor csak a központi köztársasági könyvtárak, ismét máskor egyes könyvtártípusok vezetőit hívják össze.

A nagy könyvtárakban osztályok szerint szervezett szemináriumokon folyik a továbbképzés. A szemináriumok általában 2 órásak (1 óra munkaidőben és 1 óra azon kívül) és olyan időközökben szervezik azokat, ahogy a szükség kívánja. Ennek a továbbképzésnek közvetlen célja a gyakorlati munka színvonalának emelése, továbbá az, hogy a szűkebb részmunka mellett mindenki bizonyos ismereteket szerezzen más részmunkákban is; ezzel kívánják elkerülni a váratlan helyettesítési nehézségeket.

A hálózati központok szervezik az egyes könyvtáros kategóriák pl. megyei könyvtárigazgatók, tudományos igazgatóhelyettesek, állománygyarapítási munkát végző könyvtárosok, feldolgozók, olvasószolgálat-vezetők stb. számára a szemináriumokat Ezek a szemináriumok 5-10 naposak.

A járási könyvtárak ugyancsak szemináriumokat szerveznek a területükön dolgozó könyvtárosok számára. A havonta 1-1 napos szemináriumokon együttesen vesznek részt a függetlenített és a nem főoglalkozású könyvtárosok

A hálózati központok módszertani osztályai javasolják a témákat. A Lenin Könyvtár pl. egy évre 30 témát javasol, amelyek közül a járási könyvtárak választják ki az általuk feldolgozandó témákat.

A közművelődési könyvtári hálózatban egy újabb - a gyakorlatban közkedvelt formával is kísérleteznek. Ez a forma nagy könyvtárakban "a könyvtárosok szabad egyeteme", járási szinten "a könyvtárosok szabad iskolája". Új vonás ebben, hogy nem központi témái adnak elő, hanem vállalkozó könyvtárosok számolnak be tapasztalataikról, mondják el javaslataikat.

A műszaki hálózatban az alközpontokon keresztül, főleg a központi szolgáltatások útján folyik a gyakorló könyvtárosok továbbképzése.

A szovjet könyvtárosképzés és továbbképzés iránt érdeklődő könyvtárosoknak ez a rövid vázlatos áttekintés talán segítséget nyújt majd a téma viszonylag gazdag irodalmában a részletkérdések vizsgálatához.

Az alábbiakban a kérdéssel részletesebben foglalkozni kívánó olvasóink számára az utóbbi évek irodalmának néhány jelentős vagy jellegzetes darabját soroljuk fel. (Az F jelzésű cikkek magyar fordításban is megvannak a Könyvtártudományi Szakkönyvtárban.)

И 2112 АФАНАСЗ'ЕВ, Ју. - МАМАЕВ, А.: По-
висат' квалификацију работников науснѹх
библиотек. = Библиотекар' (Москѡва). 1959.
6. sz. 15-17. p.

Emeljük a tudományos könyvtárak dolgo-
zóinak képzettségi színvonalát. (1.7)
1:380

БРАЗЕВИЦЗ, Јанина: Szkolenie
wewnatrzakładowe w Państwowej Bibliotece
im. Lenina w Moskwie i Państwowej Biblio-
tece Publicznej im. Saltykowa-Szczedrina
w Leningradzie. = Przegł. Bibl. 28.rocz.
1960. 2. no. 143-149. p.

Könyvtárosképzés és továbbképzés a
moszkvai Lenin Könyvtárban és a leningrá-
di Szaltükov-Szczedrin Könyvtárban. (1.7)
1:2811

АМБАРСУЛЈАН, З. - СЗЕРОВ, V.: Dif-
ференцироват' podgotovka bibliotekarej.
= Библиотекар' (Москѡва). 1960. 5.no. 41-
43. p.

Szakosítsuk a könyvtárosképzést. (1.7)
1:2145

И 2667 ССУБАР'ЈАН, О.: Szoversensztvo-
vat' podgotovka szpecialisztov. = Bib-
liotekar' (Москѡва). 1962. 8. no. 54. p.

Javítsuk meg a könyvtárosképzést.
(1.7)
3:1782

DOBROVA, V.M.: Bibliograficeszka-
ja podgotovka sztudentov v Leningradszkom
politehniceszkom insztitute. = Szov.
Bibliogr. 1960. 3/61/. no. 63-66. p.

A hallgatók bibliográfiai képzése a Le-
ningrádi Politechnikai Főiskolán. (1.7)
1:2812

ÉRVIC, M.V.: Povüsenie kvalifi-
kacii kadrov - vazsnoe uszlovie ulucs-
senija rabotü tehniceszkih bibliotek.
= Tehniceszkie Biblioteki SzSzsZr. 1962.
2(8). no. 30-35. p.

A könyvtári dolgozók szakképzettségé-
nek emelése - a műszaki könyvtárak jobb
munkájának fontos feltétele. (1.7)
3:2795 (3.33)

FONOTOV, G.P.: Tridcatiletie Mosz-
kovszkogo goszudarsztvennogo bibliotec-
nogo insztituta. = Szov. Bibliogr. 1961.
1. no. 100-103. p.

A Moszkvai All. Könyvtárosképző Főisko-
la harmincadik évfordulója. (1.7)

HATANZEJSZKAJA, T.: Gotovim szme-
nu. = Bibliotekar' (Moszkva). 1963. 1. no.
44-46. p.

Az utánpótlás nevelése. - A könyvtá-
rosok továbbképzése a neneci Körzeti Könyv-
tárban. (1.7)
4:31

KJAZIMOVA, N.G.: Praktikumü v
Reszpublikanszkoj naucsno-tehniceszkoj
biblioteka. = Tehniceszkie Biblioteki
SzSzsZr. 1962. 1(7). no. 40-42. p.

Gyakorlatok az Azerbajdzsán SzSzk
Köztársasági Tudományos-Műszaki Könyv-
tárban. (1.7)
3:2801 (3.33)

Konferenz der bibliothekswissen-
schaftlichen Hochschulen und Institute in
den sozialistischen Ländern, 2. Gegen-
stand und Methoden der Bibliothekswissen-
schaft unter besonderer Berücksichtigung
der Bibliothekswissenschaft als Hoch-
schuldisziplin. Berlin, 21.-26. Mai 1962.
= Zbl. Bibl. 76. Jg. 1962. 10. no. 433-
440. p.

A szocialista országok könyvtártudomá-
nyi főiskoláinak és intézeteinek 2. kon-
ferenciája. Berlin, 1962. máj. 21-26. A
könyvtártudomány tárgya és módszerei, kü-
lönös tekintettel a könyvtártudományra,
mint főiskolai tantárgyra. - Kommuniké.
Eredmények és ajánlások. (1.7) (1.6)
3:2258

F 2668 LEVIN, L.: O nekotorüh voproszah
vüszsogo bibliotecsnogo obrazovanija. =
Bibliotekar' (Moszkva). 1962. 1. no. 47-
51. p.

A felsőfokú könyvtárosképzés egyes kér-
déseiről. (1.7)
3:196

Library training in the USSR. =
Unesco B. Libr. 14. vol. 1960. 6. no. 271-
273. p.
Könyvtárosképzés a Szovjetunióban.
1:2813 (1.7)

MEDVEDEVA, Sz.G. - SZOKOLOV, M.V.:
O podgotovke bibliografov dlja naucsüh
i tehniceszkih bibliotek. = Szov. Bib-
liogr. 1960. 1/59/. no. 50-53. p.
Bibliográfusképzés a tudományos és mű-
szaki könyvtárak számára.
1:1901

F 2565. NAZAROV, V.: Kazsdomu bibliotekar-
ju - szpecial'noe obrazovanie. = Biblio-
tekar' (Moszkva). 1962. 5. no. 46-47. p.
Minden könyvtári dolgozónak legyen
könyvtárosi szakképzettsége. (1.7)
3:1284

Nazrevanie voproszü. = Bibliote-
kar' (Moszkva). 1960. 6. no. 47-48. p.
Megoldásra érett kérdések a könyvtáros-
képzésben. (1.7)
1:3323

R 53 EUDOMINO, M.: Library training in
the USSR. = Libri. 12. vol. 1962. 1. no. 1-
7. p.
Könyvtárosképzés a Szovjetunióban.
3:477 (1.7)
Ref. MKT. 9. évf. 1962. 5. sz. 81-82. p.

SRAJBER, L.Ja.: Podgotovka bib-
liografov i iszpol'zovanie molodüh kad-
rov. = Bibliotecsnó-Bibliograficeszka-
ja Informacija B-k AN SzSzsZr i Akad.
Nauk Szozuz. Reszp-k. 37. no. 1962. 86-
97. p.
Bibliográfusképzés és a fiatal káde-
rek felhasználása. (1.7)
3:2814

SZKRÚPNEV, N.P.: O szosztójani i merah ulucssenija bibliotecsno go obra- zovanija v SzSzsZR. = Szov. Bibliogr. 1962. 5(75). no. 3-9. p.

A Szovjetunióban folyó könyvtároskép- zés helyzetéről és a megjavítására te- endő intézkedésekről. (1.7)
3:2815

SZOKOLOVA, N.: Peresztraivaen proizvodsztvenmju praktkn. = Bibliote- kar (Moszkva). 1959. 12. no. 48-51. p.

A könyvtárosképzés gyakorlati szakaszá- nak átszervezése. (1.7)
1:668

SZTAROBUMOVA, Z.: Vazano e zveno. metodicseszkgo rukovodsztva. = Bibliote- kar' (Moszkva). 1963. 3. no. 33-34. p. Illusztr.

A módszertani irányítás fontos lánc- szeme. - A Kirov megye területén működő könyvtárosok szakképzettségének emelé- se. (1.7)
4:300

TIMOFEEV, E.: Novoe v obocsih bibliotekarej. = Bibliotekar' (Moszkva). 1959. 9. no. 42 p.

Változások a leendő könyvtárosok kép- zésében. (1.7)
1:384

Üvassat' bibliotecsmaju profesz- sziju. = Bibliotekar' (Moszkva). 1961. 1. no. 49-50. p.

Becsüljük meg a könyvtáros szakmát, - Válassz N.P. Szkrúpnev "Megoldásra érett kérdések" c. cikkére. I. Rep. 1491. (1.7)

Vüszokoe prizvanie. = Bibliotekar' (Moszkva). 1961. 1. no. 34-37. p.

Nemes hivatás. - A Bibliotekar'-ban le- zajlott vita összefoglalása. (1.7)

F 2567. VÜTJAZSKOV, V. - TAMM, E.: Otrasz- levik ili univierszal? = Bibliotekar' (Moszkva). 1962. 5. no. 48-49. p.

Szakirányu, avagy egyetemes könyvtáros- képzést? (1.7)
3:1293